

Uppmärksamma att vissa av dessa tecken mycket väl kan finnas med i en naturlig pubertetsprocess. Dessa tecken skall därför ses i ett sammanhang.

Skolk - Börjar med någon eller några timmar här och där...

Nya kamrater - Föräldrarna får inte längre någon information om kamratkretsen...

Lögner - Till en början om banala saker...

Sena nätter - Tider hålls inte alls längre...

Ständig utgång - Rastlös & håller sig därför inte hemma några längre stunder...

Snatterier - Saker och ting "får fötter" i närmiljön...

Försvar - Börjar tycka att det där med droger är ju inte så farligt...

Dålig aptit - Äter sämre eller inte alls vid måltiderna...

Passivitet - Börjar bli onormalt trött och hängig...

Humör - Svänger mycket från "snäll som ett lamm" till mycket stor retlighet...

Stolta samarbetspartners:

VOLVO

BJURFORS

ikAbo reklam

Sportfront
MOT DROGER
VÅLD & RASISM

Trygg
&
säker
skolmiljö

Sportfront mot droger, våld och rasism arbetar förebyggande och främjande som verkar samhällsstödande. Anordnar föreläsningar och utbildningar för företag, skolor, föreningar m.fl. Är ni intresserad av samarbete så hör av er på: [mail marie@sportfront.se](mailto:marie@sportfront.se) alt 0735-420609
www.sportfront.se

Tillsammans för våra ungdomar

EN TRYGG & SÄKER SKOLMILJÖ

Det våld- och drogförebyggande arbetet i skolan, fritidsgården, föreningen och på arbetsplatsen handlar om långsiktighet, samarbete, kunskap, kontinuitet och tålmod, samt ett tydligt ledarskap. Många små insatser från flera håll som tillsammans ger resultat. Det är viktigt med en medveten hållning från ALLA vuxna som barn och ungdomar möter, samt att det finns en tydlig och uppdaterad drogpolicy- och handlingsplan.

De flesta prövar narkotika och andra droger för första gången under tonåren. För några blir det ett enstaka test, för andra blir det första steget in i ett beroende och i ett utanförskap i samhället. Därför är det viktigt att arbeta förebyggande med att bland annat informera, utbilda och engagera vuxna som står nära ungdomarna under hela tonårstiden. Som förälder, lärare och ledare har man en oerhört viktig roll; som vuxna förebilder, informatörer och handledare.

Drogpolicy och Handlingsplan:

En bra policy och handlingsplan som är väl förankrad får en betydande effekt i det förebyggande arbetet och bidrar till att förbättra verksamhetens arbetsmiljö och elevernas resultat i skolan. Det ger också trygghet för personalen och ger en tydlig signal till elever och föräldrar att skolan tar frågan på allvar och bidrar till att ge verksamheten ett gott rykte.

Policyfrågor är en ledningsfråga, rektorns styrning och samordning är avgörande för att alla elever ska få tillgång till en rik och varierande hälsoundervisning, men också arbeta i ett gott skolklimate där skolans värdegrund finns levande och integrerad i skolans vardagliga arbete.

Droger kan bekämpas och skolan kan spela en viktig roll. Skolan måste bli tydlig mot både elever, föräldrar, personalen, socialtjänsten, polis och våga agera. Funderingar och genomförande av drogtester blir allt vanligare. Förklaringen är bl.a. ett växande narkotikamissbruk och en allt mer drogliberal syn hos unga människor, samt tillgången av droger på nätet och i samhället.

En handlingsplan beskriver vad man ska göra – inte vad man önskar och skulle vilja göra. En policy ska ange mål och ambitioner men också vara praktisk och konkret och inte göra större åtaganden än vad skolan är beredd/kan leva upp till. När ord följs av handling skapas det trovärdighet. När skolans vilja är tydlig och agerandet handfast skapas trygghet. Policyns uppgift är att skapa en struktur för detta. Med en genomtänkt struktur, policy och ett handlingsprogram är man förberedd och kan lugnt och metodiskt agera när problemen uppstår.

Skåpskontrakt

Skåpen på en skola, arbetsplats är en viktig del i det förebyggande arbetet och här behöver verksamheten ha en tydlighet om vad som gäller för att få disponera ett skåp och vad det är till för. Genom att upprätta ett kontrakt mellan ungdomen, skolan och föräldrar så har alla fått en kännedom om vad som gäller. I kontraktet står bland annat att skåpet är verksamhetens egendom och utlånas till ungdomen för förvaring av böcker och kläder, att skolan äger rätt att öppna skåpen vid misstanke om brott, att otillåtna föremål får ej förvaras i skåpet m.m. Detta är en viktig del för att motverka och förebygga att stöldgods, droger och vapen förvaras inom verksamhetens område. Detta för att skapa en trygg och säker arbetsplats för ALLA berörda.

Föräldrarnas roll i det drogförebyggande arbetet är oerhört viktig. De behöver stöd för att kunna upprätthålla en tobaks-, alkohol- och drogfri uppväxtmiljö för sina barn och ungdomar. Skolan kan underlätta detta i samarbete med föräldrarna att på ett konstruk-

tivt sätt ta upp tobak, alkohol och andra droger på föräldramöten kontinuerligt i förebyggande syfte. Föräldramöten kan anordnas på flera olika sätt ex stormöten där man kallar alla skolans föräldrar för att ta del av en duktigt föreläsare som kan informera om drogsituationen bland barn och ungdomar i närmiljön, preparatkännedom, tecken och symptom och vad man kan göra som föräldrar och i dess nätverk. Bra i sådana här stormöten kan också vara att bjuda in närpolis, fältare, nattvandrare eller andra viktiga personer.

Ett annat sätt är att ha SANT- frågorna i kassrummet på de "vanliga" föräldramötena med klassens föräldrar och där kan man göra olika överenskommelser i detta nätverk. Denna mötesform ger större möjlighet till dialog och diskussion om gemensamma förhållningssätt till ungdomarna. Här är viktigt att skolan har en tydlig drogpolicy och handlingsplan som visar för föräldrarna hur skolan agerar i dessa frågor, så att skolan känns trovärdig. Det är också viktigt att doku-mentera mötet och delge de föräldrar som fått förhållningssätt till föräldramötet. Inbjudan/kallelsen och dokumentationen bör skickas per post/mail, inte via ungdomens ryggsäck.

ALL skolpersonal är mycket viktig i det drogförebyggande arbetet, dels för att det är en arbetsmiljöfråga för de själva vad gäller vapen och droger, dels att det är viktigt att ALLA vuxna i skolan har ett gemensamt och tydligt ledarskap och förhållningssätt samt är goda förebilder. Lärarnas erfarenhet, yrkesskicklighet och dialogen med kollegor och elevvårdspersonal är ett bra redskap för att upptäcka missbruk.

Det är viktigt för personalen att ha ett bra ledarskap, en tydlig drogpolicy och handlingsplan samt att det får kontinuerlig utbildning och handledning i SANT- frågorna. Det är också bra att flera skolor inom ett område/kommun samarbetar och har ett bra nätverk, så att de kan agera i tid och fånga upp de ungdomar som är på "glid".

Skolk är en mycket stark riskfaktor i att hamna i ett utanförskap och eventuell kriminalitet och komma i kontakt med droger. Det finns en anledning till att ett barn eller ungdom skolkar och det är det som man måste ta reda på och hjälpa barnet/ungdomen ur detta negativa beteende. Det finns idag olika program på datorn som man kan förmedla frånvaro/skolk på och genom sms till föräldrar och det är bra. Men det är viktigt att det finns en väl inarbetad metod inom skolan hur man ska agera mot skolk och möte barnet/ungdomen i deras bekymmer.

Ett gott skolklimate där barn och ungdomar känner sig sedda och trygga är en viktig del av det förebyggande arbetet. Tryggheten är helt avgörande för såväl den fysiska som psykiska hälsan. En annan viktig faktor är ett bra ledarskap och förhållningssätt från de vuxna, samt att man har goda relationer och en bra dialog med ungdomarna. Sedan behöver barn och ungdomar information och undervisning i SANT- frågor på ett bra och trovärdigt sätt, så att de kan göra kloka val i framtiden.

För att få ett bra resultat så bör dessa frågor integreras i den övriga undervisningen regelbundet och under hela skolåret/skoltiden, inte bara en temadag. Det drogförebyggande arbetet handlar därför inte bara om undervisningen utan hela skolans arbete och förhållningssätt.

Hur kan man upptäcka ett drogmissbruk?

Det kan många gånger vara mycket svårt att se att någon är drogpåverkad och att upptäcka ett drogmissbruk. Det är viktigt att man inte stirrar sig blind på de fysiska och psykiska varningssignalerna. Den mesta uppmärksamheten bör läggas vid de sociala varningssignalerna. Det kan handla om marginella personlighets- och beteendeförändringar.